

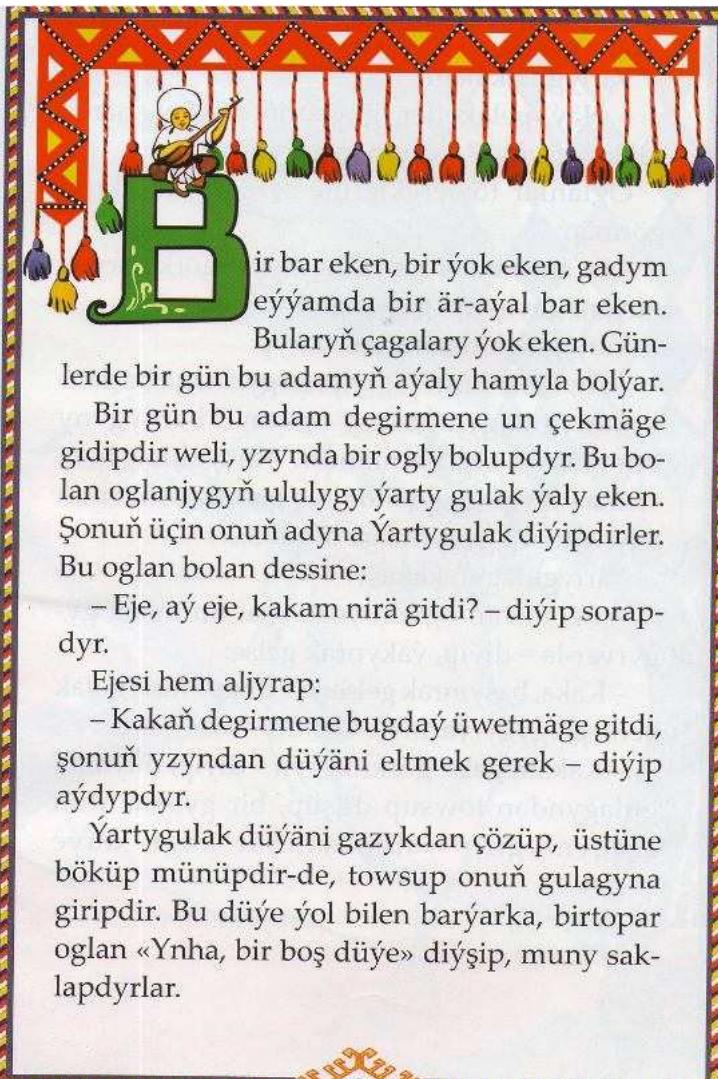
UOK 894.361
Ý 13

Ý 13. Ýartygulak. Erteki. – A.: Türkmen döwlet neşirýat gullugy, 2010.

TDKP №23, 2010

KBK 84 Tür 1

© Türkmen döwlet neşirýat gullugy, 2010.

Ýartygulak hem:

– Häý, peläketler, goýberiň düýäni, näme saklaýarsyňz? – diýip gygyrypdyr.

Oglanlar töwereklerine seredip, hiç kimi görmän:

– Bu ses nireden gelyär? – diýip, gorkularyna düýäni goýberip, gaçyp gidipdirler.

Ýartygulagyň kakasy degirmene baryp:

– Aý, kaka-haw! – diýip, gygyrmaga başlan.

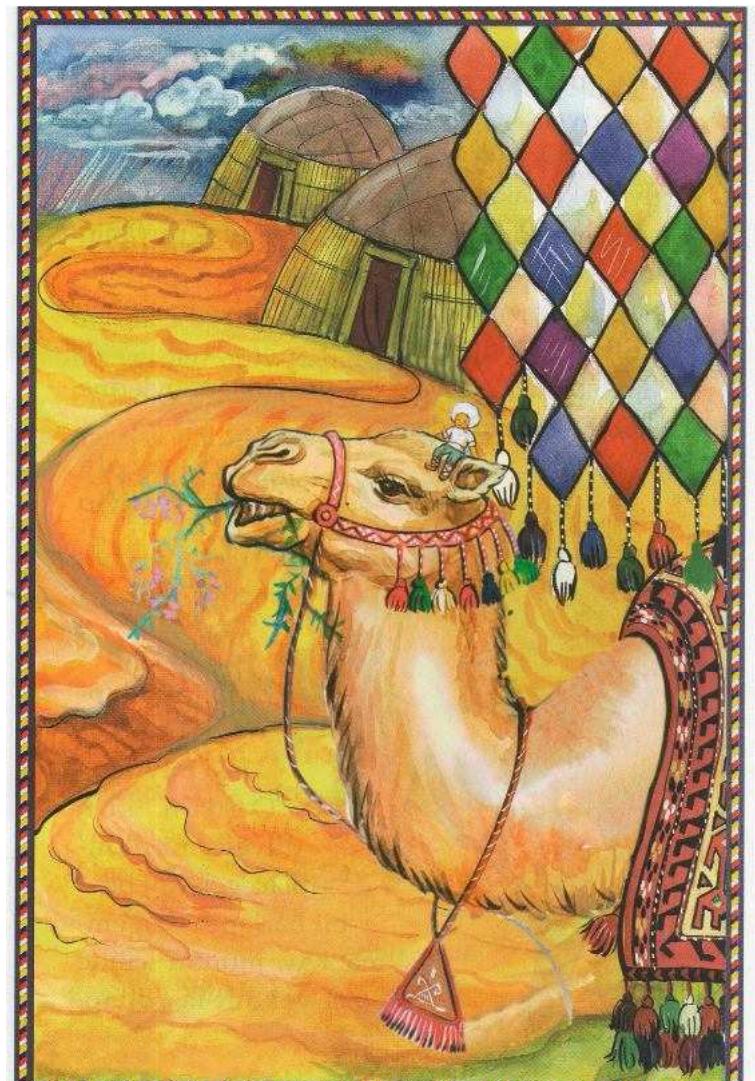
Ýartygulagyň kakasy oglunyň bardygyny bilmänsoň, ses bermändir. Ýartygulak hem «kaka» diýip gygyranda ses bermänsoň, onuň adyny tutup gygyrmaga duran.

Ýartygulagyň kakasy:

– Be, meniň oglum ýokdy-la. Bu maňa gygyrýar-la – diýip, ýakynrak gelse:

– Kaka, basymrak gelsene – diýip, Ýartygulak ýene-de gygyrýarmış. Özi-de:

– Kakam gelse gorkuzaýyn – diýip, düýäniň gulagyndan towsup düşüp, bir gysym otuň aşagyna girip ýatypdyr. Şol wagt düye

Ýartygulagyň gizlenip ýatan otuny iýip başlapdyr.

Ýartygulagyň kakasy gelse, düyesi bar-da, ogly ýok. Kakasy:

– Oglum, oglum! – diýse, Ýartygulak düyäniň içinden:

– Kaka, men düyäniň içinde, düye meni ýuwutdy – diýipdir.

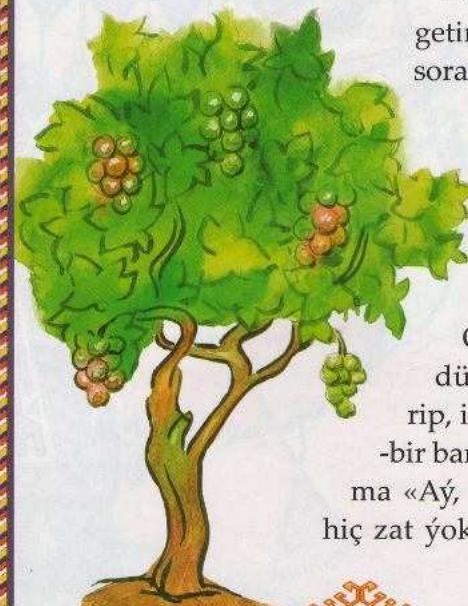
Kakasy hem düyelerine un yüklüp, öýlerine gelipdir. Aýaly ärinden:

– Oglumy-da getirdiňmi? – diýip sorapdyr.

Äri:

– Oglumyz-a düye iýdi – diýip aýdyp-dyr. Olar aglaşypdyrlar.

Ondan soň düyelerini öldürrip, içegelerini bir-bir barlapdyrlar, emma «Aý, munuň içinde hiç zat ýokdur-la» diýip,

bir bölejik içegäni zyňyp goýberipdirler. Ýartygulak bolsa şol bölejik içege-de eken. Är-ayal zat tapman, aglaşyp oturypdyr.

Şol gün agşam bir aç möjek düyäniň ölen ýerine gelip, ýaňky bölejik içegäni iýipdir. Möjek bu ýerden oňly nahar edinip bilmän, bir çopanyň sürüsine darajak bolup barypdyr.

Onda Ýartygulak:

– Hay, çopan haw! Goýnuň gitdi-le, haw! – diýip, möjeginiň içinden gygyrmaga başlapdyr.

Çopan hem:

– Aý, bir öwejiň bar, kowa-weri! – diýip, özi hem itleri-ni küşgürip, ýaňky möjegi kowupdyrlar. Ýartygulak möjeginiň içinden:

– Gyýw, haý-haý! – diýip, gygyryár.

Bu möjek hem nireden ses gelenini bilip bilmändir. Möjek

gacyp, goýun iýmekden hemizar bolup, zordan özünü gutarypdyr.

Bičäre möjek açlygyna çydaman, ýene bir sürüä barypdyr. Möjek sürüä ýakynlaşanda, Ýartygulak ýene:

– Aý, çopan, haw! Eşitmedim diýme, goýnuň möjek aldy, haw! – diýip gygyrypdyr.

Bu çopan hem:

– Aý, bir öwejiň bar, kowaweri – diýip gygyran. Ýartygulak hem ýene möjegiň içinde uly gopgun turzup:

– Gyýw! Haý-haý! – diýip başlan.

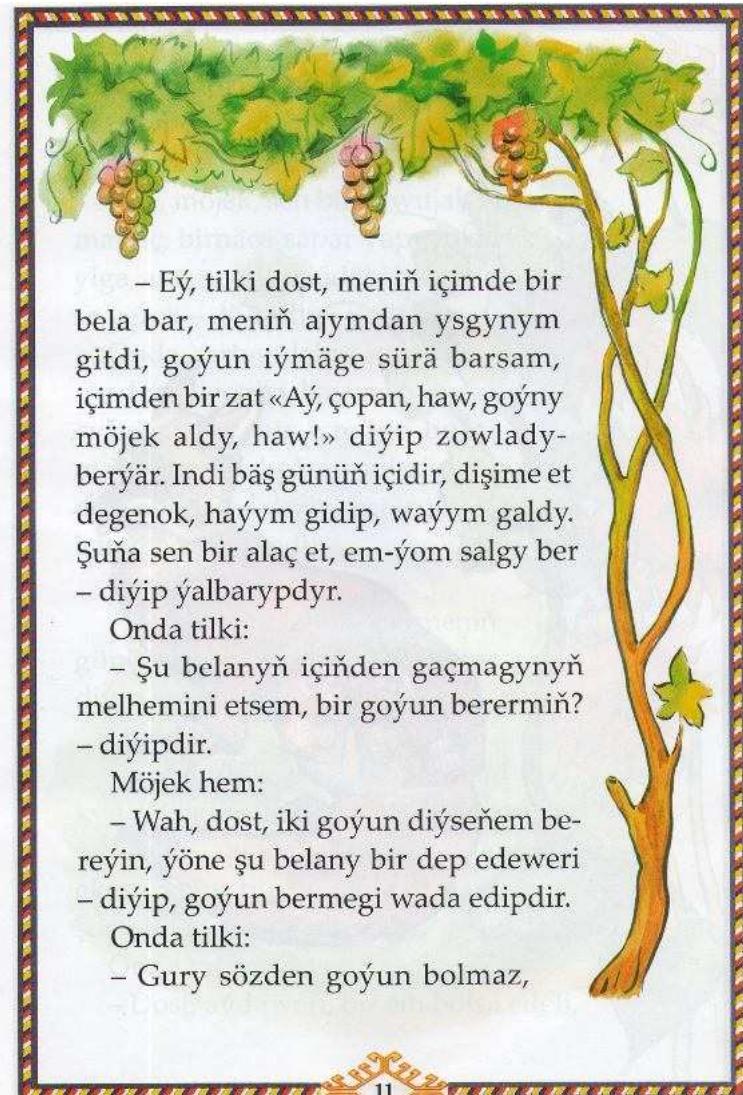
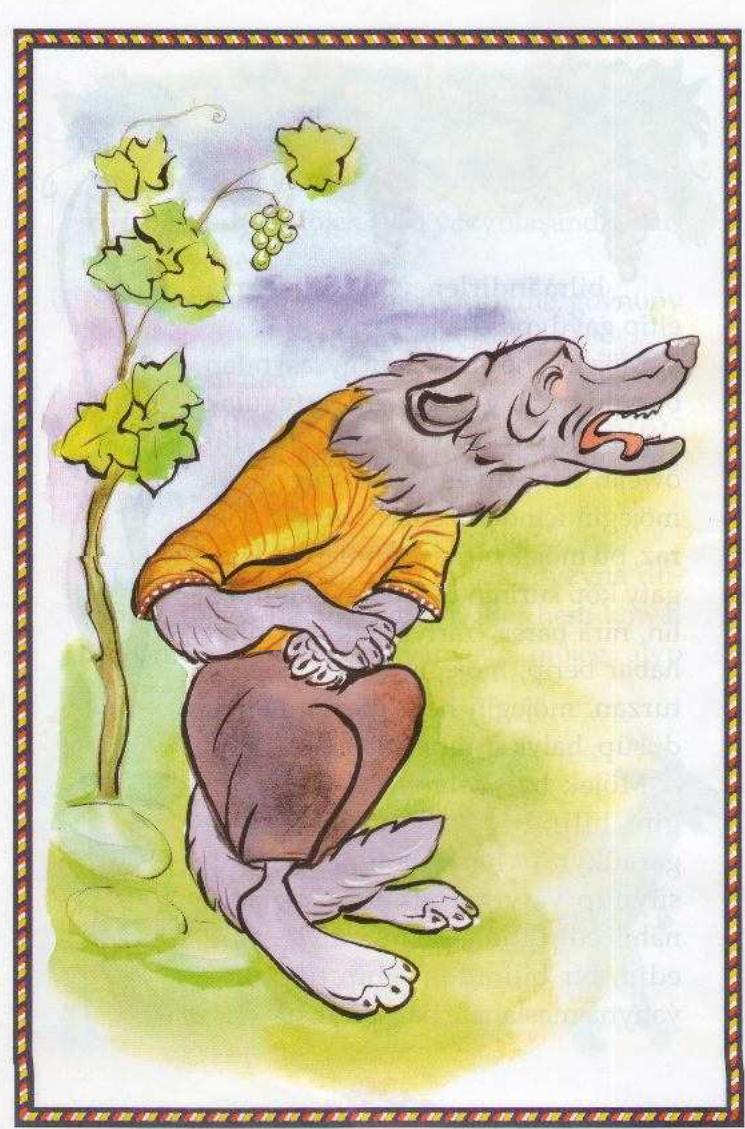
Çopan üç sany iti bilen möjegiň yzyna düşüpdir, möjek hem gaçypdyr. Itler hem kowalap, onuň guýrugyndan ýapyşyp, möjegi alyp

bilmändirler, ýone allowarra eltip gaýdypdyrlar.

Möjek ýene bir sürüniň gyrasyndan barypdyr, bu gezek hem Ýartygulak çopana habar beren. Çopan-da: «Bir öwejiň bar» diyen. Ýene Ýartygulak möjegiň içindezenzele turzan. Garaz, bu möjek birnäçe günlüp alakjap, gaty köp sürüniň üstünden baran wellin, nirä barsa, Ýartygulak çopanlara habar berip, möjegiň içinde uly gopgun turzan, möjegiň hem itleriň demine düşüp, halys sütünü süýnen.

Möjek bar belanyň öz içindedigi bilipdir. Ysgyny gidip, gözü garaňkyrap, halys bolup, bir ýerde süýnüp ýatyrka: «Indi bu beladan nähili edip gutulkarkam?» diýip pikir edip, bir bilimdar, tebip tilkiniň ýanyna maslahata barypdyr.

– Eý, tilki dost, meniň içimde bir
bela bar, meniň ajymdan ysgynym
gitdi, goýun iýmäge sürä barsam,
içimden bir zat «Aý, çopan, haw, goýny
möjek aldy, haw!» diýip zowlady-
berýär. Indi baş günün içidir, dışime et
degenok, haýym gidip, waýym galды.
Şuňa sen bir alaç et, em-ýom salgy ber
– diýip ýalbarypdyr.

Onda tilki:

– Şu belanyň içinden gaçmagynyň
melhemini etsem, bir goýun berermiň?
– diýipdir.

Möjek hem:

– Wah, dost, iki goýun diýseňem be-
reýin, ýone şu belany bir dep edeweri
– diýip, goýun bermegi wada edipdir.

Onda tilki:

– Gury sözden goýun bolmaz,

dost, diliňden hat ber – diýip, ondan
hat alypdyr.

Soň tilki möjege:

– Eý, möjek, sen bir suwujak bula-
mak iç, birnäçe sapar ýapyýokaryk
ylga, ana, şonda içindäki bela gaç-
sa gerek – diýipdir.

Onda Ýartygulak:

– Eý, tilki, tilki, başyna turşusy
çykan tilki, bu içmäge bula-
mak tapýan bolsa, şu güne
düşermidi? – diýip, möjegin
içinden seslenipdir.

Onda möjek:

– Eý, tilki dost, görýäňmi meniň
günümi, dat, meniň günüme! –
diýip aglapdyr.

Onda tilki:

– Eý, möjek dost, seniň işin
kyna düşüpdir, seniň işini Hudáý
oňarsyn, sataşan belaň ýaman
eken, ýöne bir çykalgasý bar,
şony hem etseň! – diýipdir.

Onda möjek:

– Dost, aýdaweri, bir em bolsa edeli,

bolsa bolany, bolmassa hem öljek ekenim-dä –
diýip, tilkä ýalbarypdyr.

Tilki:

– Eý, möjek dost, sen günorta bolanda üzümlü
hayatlara bar-da, çig üzümlerden iý, içindäki
belan bolsa, jany çykýança gygyrsa gygyryber-
sin. Günortanlar bag saklayán-da, it-de bolmaz,
eşidip gelseler hem tä ýanyňa gelýänçäler hiç
gaçmagyn, üzümlerden birneme köpräk iýek
bolgun – diýip aýdypdyr.

Möjek hem:

– Bolýar – diýip, günorta wagty baga üzüm
iýmäge gelipdir. Bir üzümlü hayatyň gyrasyn-

dan baryp, içine özünü taşlapdyr. Çig
üzümlerden iýmäge durupdyr welin,
Ýartygulajyk hem:

– Dat, bidat, üzüm eýesi, üzümiň
ogry aldy-la, haw! – diýip, möjegin
içinden gygyrmaga durupdyr.

Obadan üzüm eýesi gelýänçä,
möjek biçäre bir-iki düýp üzümi
sypyrypdyr. Üzüm eýesi hem: «Bu
ses nämekä?» diýip, haýata gelse,
bu ses üzümleriň aşagyndan çykýar
eken. Üzüm eýesi eline bir taýak
alyp, hayatyň içine aylansa, bir möjek
üzüm iýip duran eken. Yuwaşlyk
bilen baryp, möjegin tumşugyna
taýak bilen ýapypdyr. Möjek hem
ýazzyny beripdir. Ýartygulak bolsa
möjek böken wagty onuň içinden
syrylyp gaçypdyr.

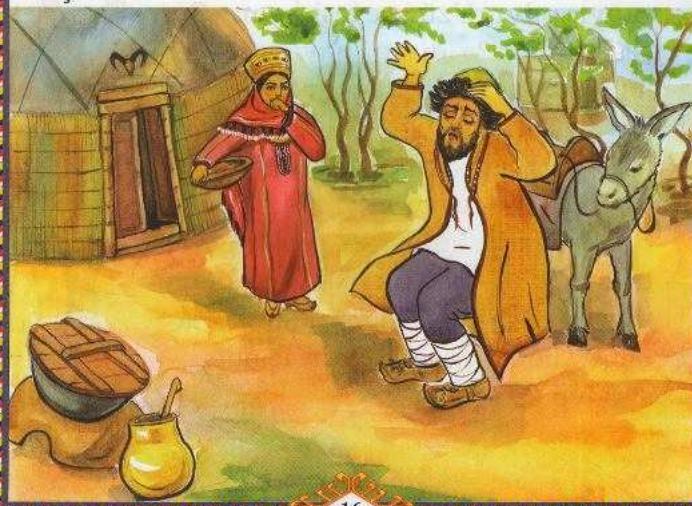
Indi habary Ýartygulakdan eşidiň.

Ýartygulak möjeginiň içinden çykansoň, bir üzümüň düybünde ýatypdyr. Üzüm eýesi hem möjegi haýatdan kowup, bir celek üzüm ýygyp, çelegi arkasyna göterjek bolanda, Ýartygulak çelege giripdir.

Bu adam ýolboýy aýdym aýdyp gelýär eken, Ýartygulak hem çelegiň içinde:

– Jan, jan, sag bol! – diýip gygyryar.

Bu adam hem yzyndan adam gelýändir öydüp, yzyna seretse, hiç kim ýok. «Elbetde, öz göwnüme ses gelen ýaly bolandyr» diýip, ýene aýdym aýdýar welin, Ýartygulak ýene-de çelegiň içinde:

– Jan, jan, sag bol! – diýýär.

Bu adam ýene yzyna seretse, hiç kim ýok, ol gorkup başlapdyr. Aýdym hem aýtman, gaty-gaty ýöräp, öýlerine gelip, çelegi arkasyndan düşürmän:

– Yolda jyn gördüm – diýip, titir-titir edipdir. Ýartygulak hem celekden çykyp, çuwalyň aşagyna girip ýatypdyr. Bu adamыň aýaly: «Adamym jyn görüpdir» diýip, onuň üstünü iki gat ýorgan bilen ýapyp goýupdyr. Goňşulary hem: «Pylany jyn görüpdir» diýışip, munuň halyny sorapdyrlar. Olar: «Hudaýym hiç musulmana jyn diýlen zady görkezmesin» diýışip, ýakalaryny tutup, «Toba, Hudaýym» diýip gaydypdyrlar.

Bu jyn gören adamыň öýüne şol agşam üç-dört myhman gelipdir. Bu gün agşam ýatypdyrlar welin, Ýartygulak çuwalyň aşagyndan çykyp, myhmanlaryň sakgallaryny ikibir-ikibir daňyp çykypdyr. Yaňky jyn gören adam bilen aýalynyň saçyny hem bile daňypdyr. Agşam

myhmanlaryň biri daşaryk çykjak bolupdyr. Ine, onsoň beýleki ýoldaşy hem sakgalyndan çekýändir öýdüp:

– How, sakgalymy goýber – diýipdir welin, o-da oýanypdyr-da, öz sakgalyndan ýoldaşy bilgeşleýin çekýändir öýdüp:

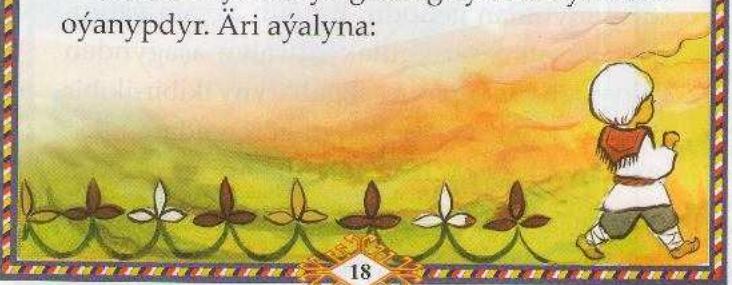
– Náme sakgaldan çekip dursuň, how?! Sakgaldanam bir oýun bolarmy? – diýip, ýumrugyny düwüp, ýoldaşynyň depesinden inderipdir.

Ur-ha-urluk başlanyp, gopgun turan. Bularyň galmagalyna beýleki ýoldaşlarynyň biri turup aralajak bolsa, sakgalyndan beýleki ýoldaşy tutan ýaly bolupdyr:

– Náme sakgalymdan tutýaň? – diýip, ýatan adamyň garnyna depiberipdir.

Ýatan adam hem turup, munuň kellesine ýumruk bilen urupdyr, bu dört myhman bir-birini urup, öýde uly gopgun turzupdyr.

Bu dört myhmanyň galmagalyna är-aýal hem oýanypdyr. Äri aýalyna:

– Eý, keýwany, meniň öňki jyn görenim azmy? Senem onuň üstesine meniň sakgalymdan çekýärsiň? – diýip, aýalyna gygyrypdyr.

Aýaly hem:

– Dat, goňşular, ýetiň, adamym meni urjak bolýar – diýip gygyrypdyr.

Dört myhman, är-aýal öýde uly gopgun turzupdyrlar.

Goňşulary hem gelip görseler, öýüň içi ala tozan, myhmanlar we är-aýal – hemmesi bir-birini urýar.

Goňşulary:

– Bulara bir ýaman jyn ýolugypdyr – diýip, bulary aralapdyrlar.

Ýartygulak ýene čuwalyň aşagyna girip ýatypdyr. Myhmanlar hem:

– Bu öye ýaman zat ýolugypdyr, biz bir basymrak gaýdaly – diýip, ertir daň bilen turup gaçypdyrlar.

Är-aýal ikisi jyndan gorkullaryna titreşip otyrka, aýaly ärine:

– Aýu, kakasy, öýümizdäki jyny kowmak

üçin molla aganyň ýanyна
gitmesek boljak däl – diýipdir.

Onda äri:

– Tizräk git-de, kömek sora – diýipdir.

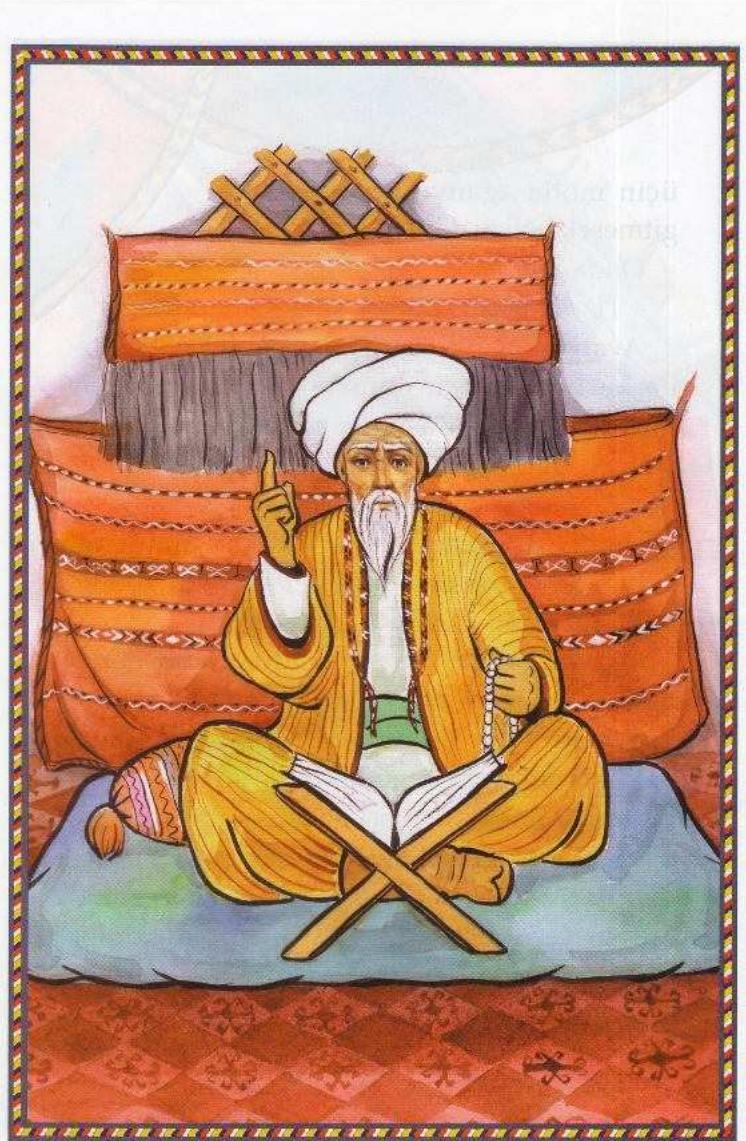
Aýaly mollanyň ýanyна ugramakçy bolanda,
Ýartygulak hem onuň arkasyna hopba bo-
lup, gyňajynyň arasynda gizlenip, mollanyň
ýanyна ugrapdyr.

Aýal mollanyň ýanyна baryp:

– Molla aga, biziň öýümize üç gündür bir jyn
yolugypdyr, şoňa bir doga bersene – diýipdir.

Molla hem:

– Ba-ha, jyn gaty myrtar zatdyr, ondan gork-
mak gerek, seni okaýmasak, hezil bermez –
diýip, aýaly bir çola tama salyp, okan bolup
başlan wagty, Ýartygulak bularyň ikisine-de
bildirmän, mollanyň sellesiniň arasyna girip-
dir. Molla: «Aguz billahy mneşeytanirrajim...»
diýip başlanda, Ýartygulak hem onuň depesinde
oturan ýerinden mollanyň agzyna öýkünip,
bogazyna sygdygyndan gygyrmaga başlan.
Molla okamakdan elliizar geçip, gorkup:

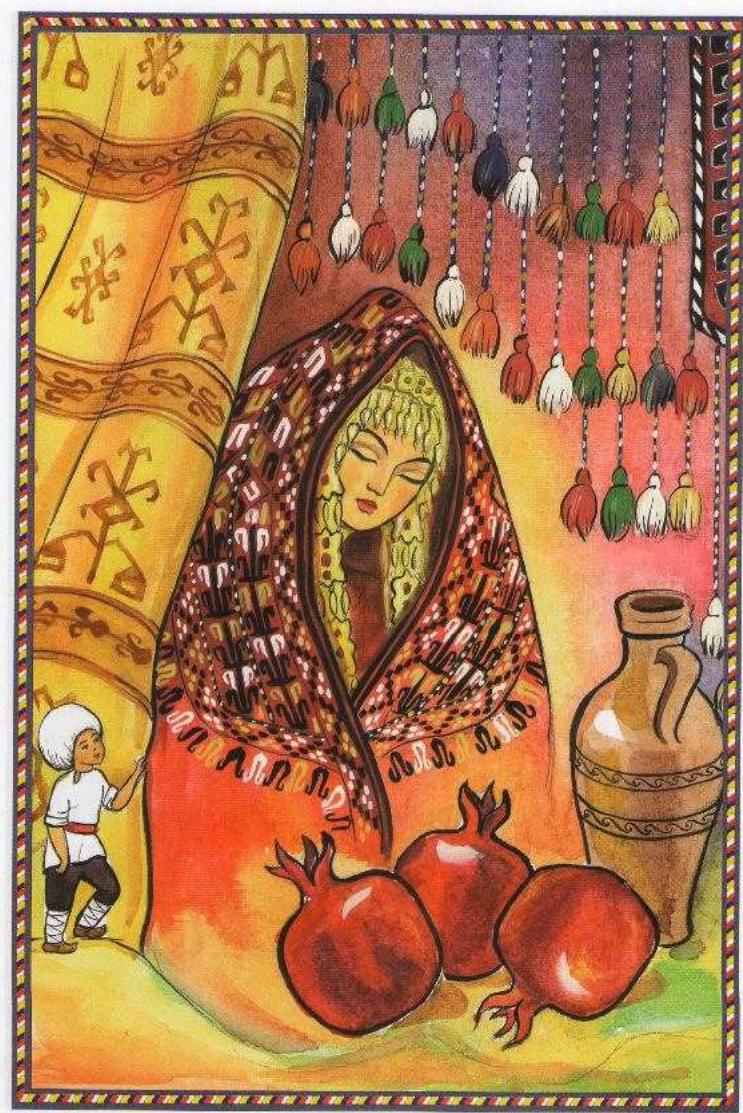

– Bu ne belady,
bu ne ýaman jyn eken-ow, men saňa tizräk doga
bereýin – diýip, hasyr-husur kagyzyň ýüzüne
gara cyrmap:

– Ine, şu iki dogany alyp git, birini äriň
dakynsyn, birini hem özüň dakyn – diýip, geti-
rilen aklygy alyp, aýaly tiz ugradan.

Ýartygulak bu ýerden çykyp gidip baryarka,
toýuň üstünden barypdyr. Ýartygulak toý ýerine
gelip görse, bu toýuň eýesi bir uly baý eken. Bu
baý özüniň ýekeje oglunu ýöyerýän eken. Bu
hem şonuň toýy eken. Ýartygulak çöp-çörün
arasy bilen gyrmýldap baryp, öýüň gamşynyň
aşagyndan sümlüp, durluk bilen arada ornaşdy-
da, içerik seretdi weli, edil sereden ýerinde öýün
töründe täze alnyp getirilen gelin otyr, onuň
önünde-de birnäçe ulugyz otyr. Olardan aňyrdada
bolsa hemme baý adamlar aýbogdaşlaryny
gurşup, gürrüne kellelerini gyzdyryp oturan
eken.

23

Ýartygulak gelniň
önünde oturan gyz-
lary taýak bilen dürt-
güläp başlapdyr,
gyzlar bu işi bir-birle-
rinden görüp, bir-
-birleri bilen öjeşip,
adamlaryň ýanyn-
da gaty gepleşip hem
bilmän, gaharlanyşyp
çykyp gidipdirler, ahy-
rynda gelniň ýeke özi ga-
lypdyr.

Gün öýleden aganoň,
molla oğlan bilen bu gelne
nika gyýmaga hyýallanyp,
iki sany adamy pyýadakazy
belläp, işe başlan. Mollanyň
bellän pyýadakazylary çümre
bürenip, tersine bakyp oturan
gelniň ýanyna gelip:

– Gelin, nika wekilciliğinizi biziň
haýsymyza berýäniz? – diýip soranlar.

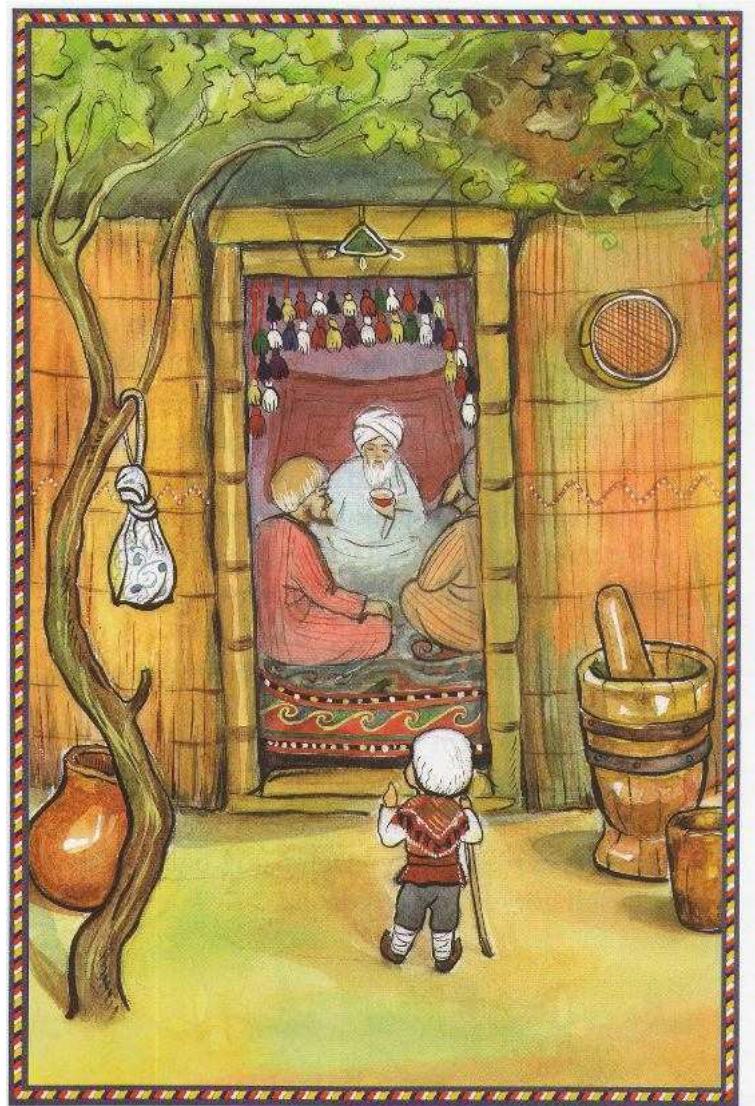
Gelin çümre bürenip, geplemän aglap oturan. Birnäçe sapar gaýtalanan so-wala jogap bolmandan soň, durlugyň aşağından Yartygulak:

– Şol kel ogluňyz üçin biriňize-de wekilçiligimi berjek däl – diýip, bogazyna sygdygynadan gygyryp goýberdi. Pyýadakazylaryň yürekleri ýaryldy, oturan adamlar aňka-taňka bolup, haýran galdylar.

Şol wagt bir aýal gelip, gelni yrmakçy bolup, höre-köşe etdi. Gelin bolsa indi aglajagynam bilenok, güljeginem, ol önküsi ýaly kürtesiniň gyrasyndan berk ýapyşyp, basyrynp otyr. Heniz gelinden jogap bolmanka, ýene Yartygulak:

– Bolmaz, bolmaz, sözüm birdir diýidim, indi gaýdyp alman! – diýip gygyrdy.

Gelniň daşyna ýygنانан aýallaram gaýra çekilişip durdular-da:

– Bu gelin samsykmyka,
nämekä? – diýişdiler.

Ol gün hem şunuň bilen geçdi.
Adamlar:

– Indi Gün ýaşdy, bu sähetli gün geçdi,
indi nika ertire galmaly boldy – diýişdiler,
işi gyssagylary işine dargaşdylar, munuň
soň näme bolarka? – diýip, geňirgenenler
tomaşa etmäge galdylar.

Agşamyň bahymrak düşmegine alňasap,
goňşy öýlerinde gultunyp oturan baý oglы hem
işiň şowuna düşmänligine gynanyp, gelip öye
girdi.

Ýartygulak şol wagt durluk bilen gamşyň
arasından ýarmaşyp, tüýnüge çykdy.

Molla:

– Indi bu gün nika gyýmaga giç boldy welin,
ertiriň gamyny etmek gerek, oňa görä-de biz
öýden çykyp çolardalyň welin, goý, oğlan gyza
kellesini görkezsün – diýdi.

Oturanlar muny masla-
hat bildiler. Şol wagt Ýartygulak
tüýnükden:

– Ahmal bolmagyn, gyz, baýyň kel
oglunuň gizläp, onuň ýerine başga bir kellesi
sag adamy görkezjek bolýandyrlar – diýip
zowladyberdi. Adamlar haýran galyp,
ýokarylaryna seretseler, hiç zat ýok. Bular
gorkup başladylar. Molla:

– Bu peläket jyn biziň gapdalymyzdan
aýrylmajak öýdýän, bu jyn biziň obamyza halys
ot ýakdyrmayär, bu bizden näme isleyärkä? –
diýip, gorkup, gagşap başlady. Toý eyesi baý:
– Bolmasa, okap kowmak gerek – diýdi.

Onda molla:

– Wah, men okadym-la, maňa eýgertmedi,
gaýta meniň özüme ersip, eýerläp mündi, bir
gije hem garnyma münüp, bogup, tas öldüripdi
– diýdi.

Bayý:

– Onda näme etmek gerek? –
diýdi.

Molla:

– Obanyň mollalaryny ýygnap,
birleşip okamak gerek – diýdi.

Baý şol wagt obadaky mollalaryň iň güýçlü-
lerinden dördüsini çagyrtdy, bir porhan-da
bardy, ony hem çagyrtdy. Öýün bir ýan dulunda
baş molla doga okamaga başlady, öýün bir ýan
dulunda-da porhan:

– Aý, pylan jülgedäki goçum, gel, aý, pylan
deredäki perilerim, gel, aý, ýylan depedäki jyn-
larym, gel, gel – diýip, düw-düw edip, böküp
oýnap, agzyny köpükledip başlady.

Ýartygulak:

– Hany, göreli bakaly, seniň jynlaryň nähili zat-
ka?! – diýip, tüýnükde ýylyjak serpigiň epininiň
arasyna girdi-de ýatyberdi. Ol gaty ýadansoň,
derrew uka gitdi. Birnäçe wagt ýatansoň, uku-
syny alyp oýandy-da, diň salyp, öz ýanyndan:
«Öýün içi jyndan dolandır, bu porhanyň jyny,
perisi, goçy nähili zatka, hany, bir göreýin-le»

Gije ýarymdan geçensoň, halys sütini süýnen
porhan özüne bir dyngy berdi-de:

– Baý aga, gördüňmi, nätdim, meniň jynlarym ýerlerinden gozganyp başlan wagtynda,
ýaňky seniň öýündäki jynam ümdüzine tutduryberdi, meniň jynlarym, perilerim gelip,
ol jynyň yzyndan kowup, ala dagdan aşyryp geldiler – diýdi.

Şol wagt Ýartygulak saklanyp bilmän, bularyň gürrünlerine gülüp goýberdi. Adamlar geň galyp üzerilişdiler.

Molla:

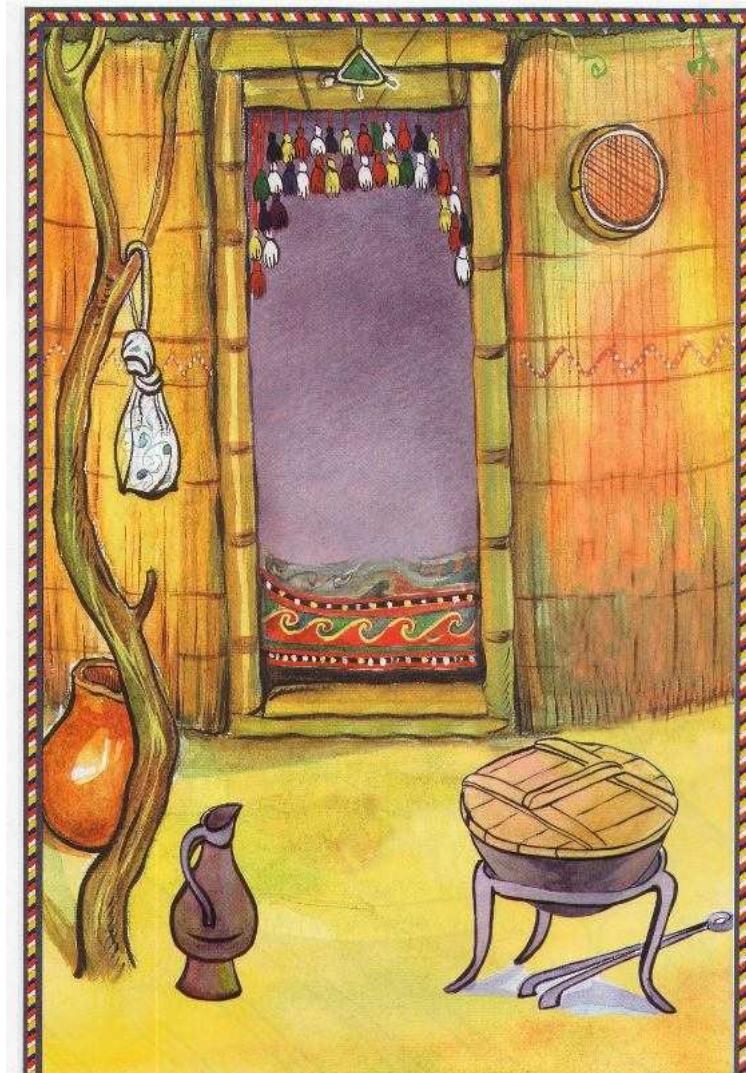
– Bu peläket henizem gitmändir-ow! – diýdi.

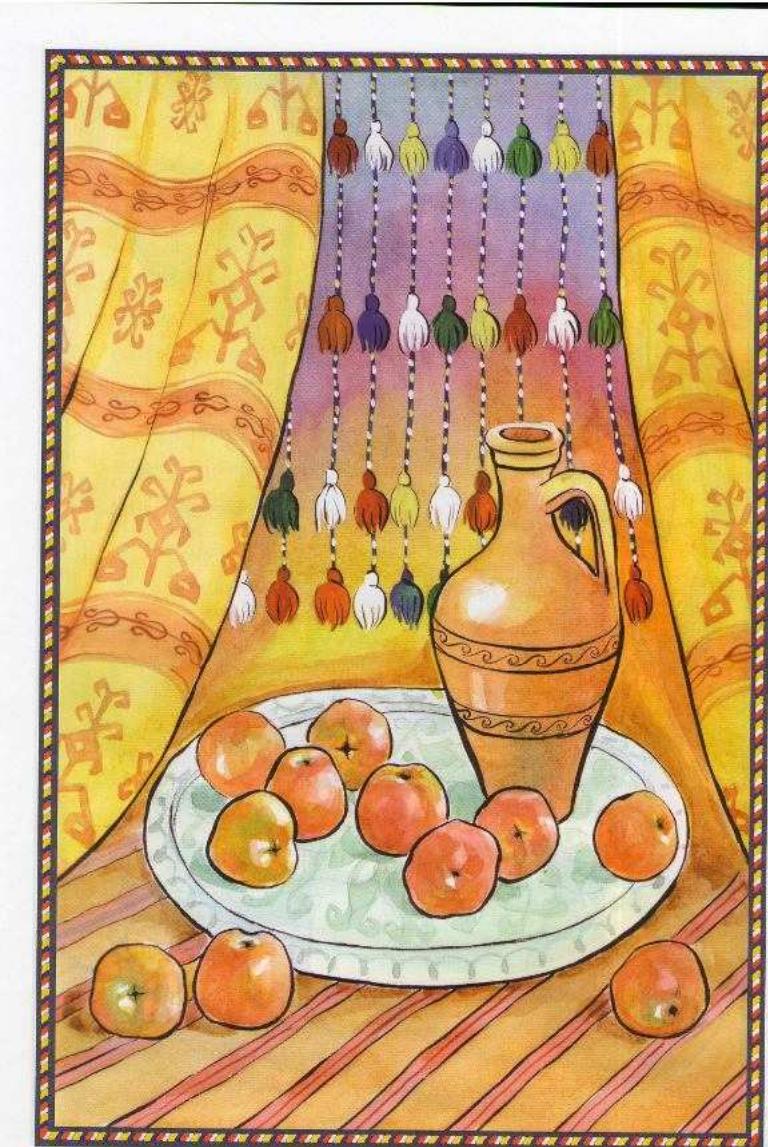
Ýartygulak gülenine puşman edip otyrka,
porhan:

– Gorkmaň, arkaýyn boluň, bu meniň jynlarym, olar kowup gelenlerine şatlanyşyp güldüler – diýdi.

Soň hemmesi arkaýynlaşdy.

Porhan:

– Baý aga, maslahat bilseň, men-ä jynlarymy ýerli-ýerine gaytarjak – diýdi.
Baý:
– Olara rugsat ber – diýdi.

Porhan ýene-de nazym bilen gygyryp, «jynlaryny» ugratdy. Mollalar okamasyny goýdy. Öye çay-nahar getirildi. Nahar edinip bolanlaryndan soň, öýүн bir ýan dulunda hatara düşek salyp berip, mollalary, porhaný ýatyrdylar. Galan myhmanlar öýli-öýüne gitdi. Bu gije täze gelen gelniň ýanynda-da iki sany gyz ýatmaly boldy. Gijäniň ýarymyndan köpüsini ukusyz geçiren adamlar kelleleri ýassyga ýeten desine gözleri ýumlup, myrra uka gitdiler. Ýartygulak tüýnükden düşdi-de,

baýyň bir dulda goýlan sakgal taraşlaýan gaýçsyny eline aldy-da, ýatan mollalaryň daşyna geçdi. «Bismilla» diýip, kimsiniň sakgalyndan, kimsiniňem murtundan kesdi, soň porhanyň ýanyна gelip:

– Hany, sen jynly bolýan bolsaň, jynlaryň ýetişsin bakaly – diýip, porhanyň daşyna geçdi. Onuň uzyn gara sakgalynyň sag gapdalyny düybünden aýryp, çep tarapyny goýdy, murtunyňam çep tarapyny aýryp, sag tarapyny goýdy.

Toýda soýlan janylaryň kyrkgarny dulda ýatyrdы, ony alyp, gelniň ýanynda süýji ukuda ýatan gyzlaryň kellelerine geýdirip, tahýalaryny aýryp, başga ýerde gizledi. Ýaňky porhanyň sakgalyny alyp gelip, gelniň eñegine ýelmäp, murtuny hem murt

ýerine oturdyp, gelne sakgal-murt etdi. Galanlaryny eltip, baýyň sakgalyna ulaşdyryp-gatlaş-dyryp, bir-biriniň yzyndan ýelmeşirdi. Baýyň sakgaly uzalyp, aýagyna yetdi.

Ondan soň Ýartygulak:
– Hop, indi işimi birlaý gutardym öydýän – diýip, ýene dyrmaşyp, tüýnuge çykyp oturdy.

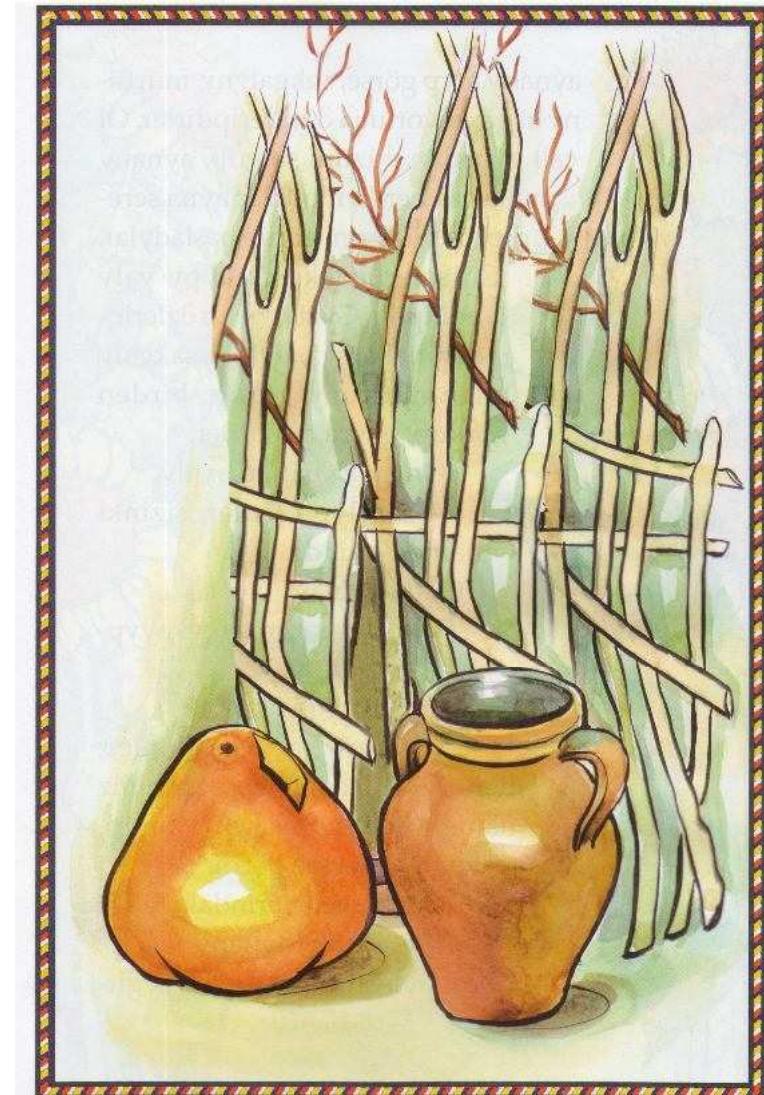
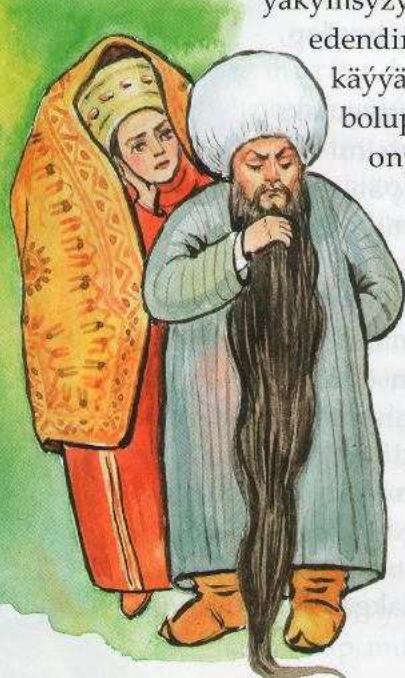
Daň atdy, jahan ýagtyldy, öý eyeleri, myhmanlar örüp başladylar. Hemme kişiden öňürti gelniň ýeke özi turupdy, ýanynda ýatan gyzlaryň kellelerindäki kyrkgarna gözi düşüp, hiç kime duýdurman, mys-mys gülüp otyrdy.

Baýyň aýaly turup, adamsyna:
– Aýuw, bu sakgalyň ne uzalyp-dyr? – diýdi.

Onda baý:

- Aý, akmak, göwnüňedir – diýdi.
Baý gözünü açyp gördü-de, haýran galды, näme
diýjegini bilmän durdy. Şol wagt porhan turdy-
-da, bu eñegi taýpy ýaly bolup duran mollalary
görüp, hahahaýlap gülmäge başlady. Öz içinden: «Bu işi meniň jynlarymyň içinde bir biedep
ýakymsyzy bardy weli, şol
edendir, men oña gaty
käýýärin» diýip aýtjak
bolup hyáyl etdi weli,
onýança mollalar
hem porhanyň
ýüzüne siňe-
-siňe serediş-
diler-de, birden
wakyrdar berdi-
ler. Porhan haý-
dan-haý dulu-
gyny sermeledi,
bir tarapynda
eline zat ilme-
di, ylgap baryp,
dulda duran

aýnany alyp görse, sakgalyny, murtuny at giren ýorunja dönderipdirler. Ol çalt aýnadan ýüzünü sowup, aýnany mollalara berdi, mollalar aýna sere-

dip, öz ýüzlerini görüp başladylar. Görseler, eňekleri taýpy ýaly edilipdir. Gyzlar bolsa özlerinden habarsyz, gelniň sakgaly bilen murtuny görüp, birden gorkup, gaýra çekildiler.

Onýança baýyň aýaly:

– Yarylyp ölenler, siziňki näme? – diýdi.

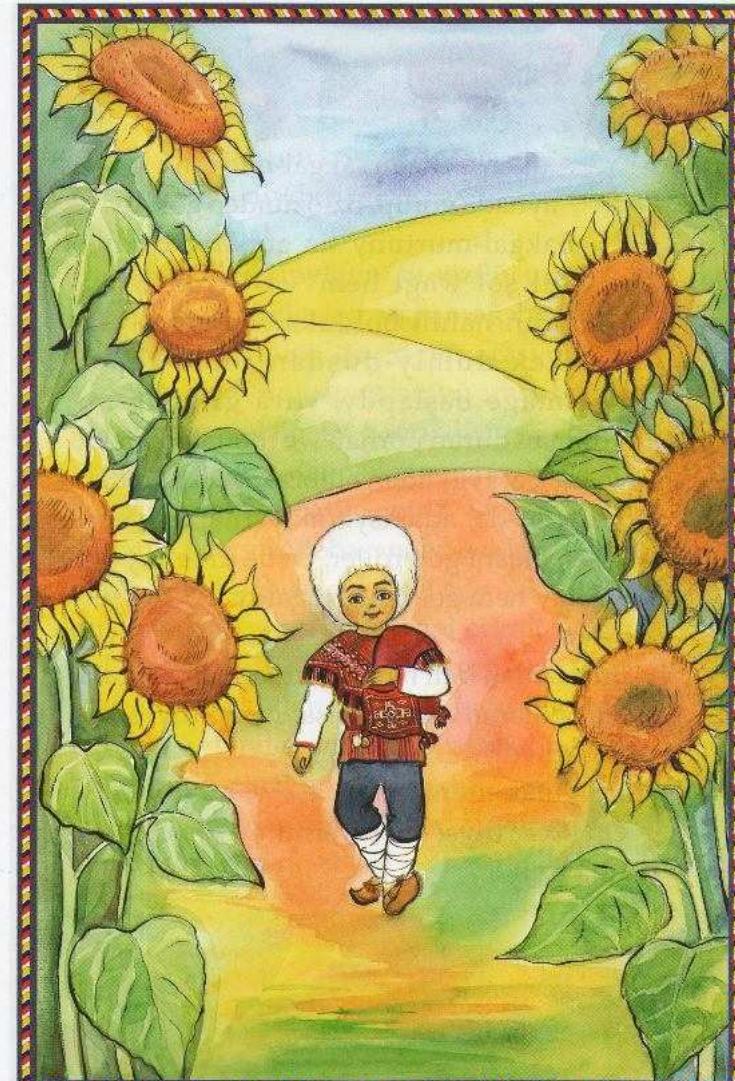
Onda gyzlar:

– Gelne sakgal, murt çykaýyp-dyr – diýdiler.

Baýyň aýaly:

– Goýuň, saçы kesilenler, men sizden kelläñize geýeniňiz näme diýip soraýaryn – diýip, aýnany ellerine berdi.

Gyzlar kellelerindäki kyrkgarny görüp, aýnany taşlap, öz öýlerine baka gaçyp git-

diler. Gelnem sakgal-murtuny
aýnada görüp, öz-özünden gorkdy.

Sakgal-murtuny tiz goparyşdyrdy.
Edil şol wagt hem «Düýnki jynly
gürrün nähili bolduka?» diýip, aýal-
-erkek dumly-duşdan topar-topar
gelmäge başlapdy. Nirä girjeklerini
bilmän duran porhan we mollalar baýyň
berjek aklygyndan ellibizar geçip, öýden
çykdylar-da, adamsyzrak ýeri arap, ýeriň
pesi bilen ökjäni göterdiler. Öýde diňe baý we
onuň aýaly hem gelin üçusi galdy.

Baý:

– Bu beladan indi nähili gutulkarkak? Şu gara
beladan guitaran adam bolsa, näme diýse be-
rerdim – diýdi.

Ýartygulak tüýnükden:

– On öweç diýse-de berermiň? – diýdi.

Onda baý:

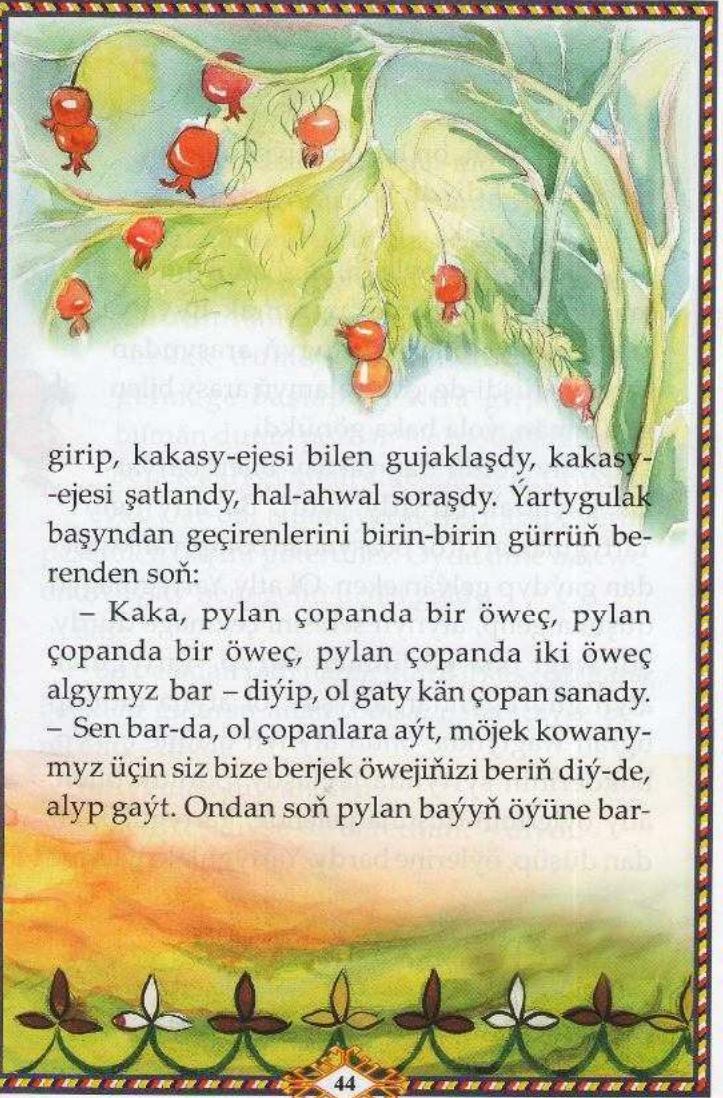
– Wah, on bäsem diýse be-
reýin-le – diýdi.

Ýartygulak:

– Sözünde tapylgyn, şu sözünü unut-
ma – diýip, öýlerine ugramak hyály
bilen, gamış bilen durlugyň arasyndan
syrylyp düşdi-de, çöp-çalamyň arasy bilen
görünmän, ýola baka gönükdı.

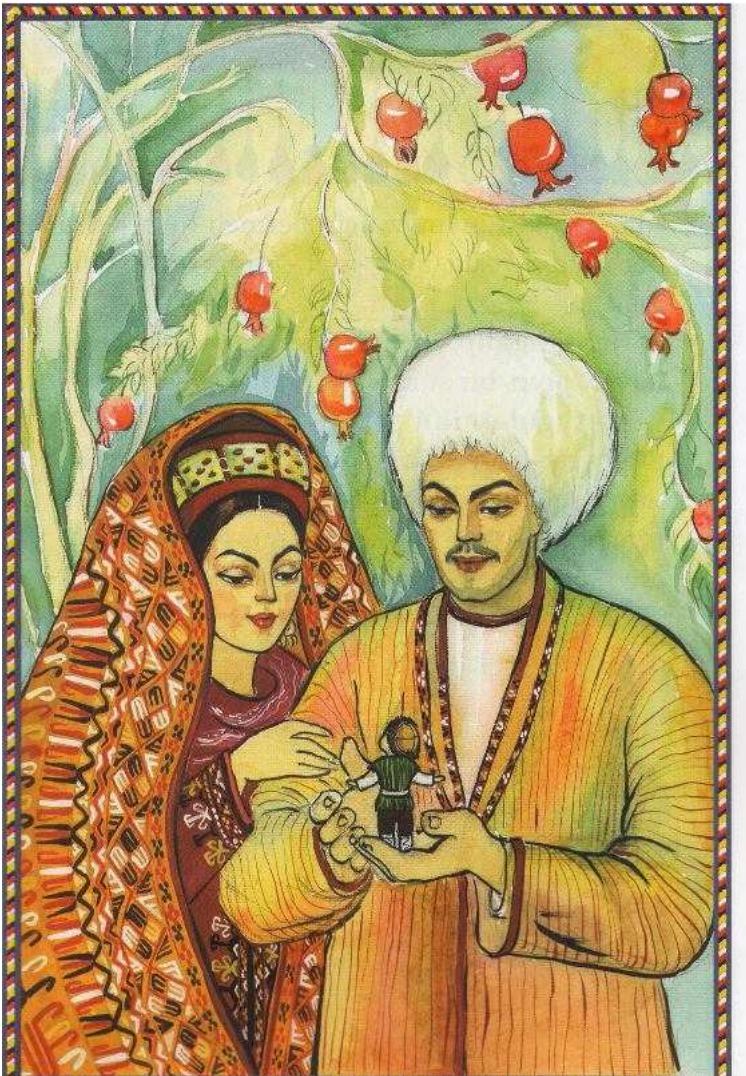
Ol uly ýoluň daş ýakasy bilen barýar-
ka, yzyndan bir atly yetdi. Bu atly hem
Ýartygulaklaryň öz obasyndan bolup, ýaňky toý-
dan gaýdyp gelýän eken. Ol atly Ýartygulagyn
duşuna gelip, atynyň sekisini çekmäge durdy.
Şol wagt oňa görünmän baryp, Ýartygulak
atyň guýrugyndan aslyşdy, ol atyna münüp
ugran wagtynda, onuň atynyň üstüne çykyp,
bökeriniň syrtında jaýlaşdy. Şunluk bilen,
atly öýleriniň duşuna gelende, Ýartygulak at-
dan düşüp, öýlerine bardy. Ýartygulak öýlerine

girip, kakasy-ejesi bilen gujaklaşdy, kakasy-ejesi şatlandy, hal-ahwal soraşdy. Yartygulak başyndan geçirinenlerini birin-birin gürrüň berenden soň:

- Kaka, pylan çopanda bir öweç, pylan çopanda bir öweç, pylan çopanda iki öweç algymyz bar - diýip, ol gaty kän çopan sanady.
- Sen bar-da, ol çopanlara aýt, möjek kowanymyz üçin siz bize berjek öwejiňizi beriň diý-de, alyp gaýt. Ondan soň pylan baýyň öýüne bar-

-da, jyn kowanymyz üçin bermeli öweçleriň
ber diýip aýt-da, alyp gaýt – diýip, kakasyny
iberdi.

Kakasy gidip, çopanlardan we baýdan algylaryny alyp, bir süri öweji öňüne salyp geldi.

Yartygulak iliň syryny bildi, her kimiň
aýybyny öz ýüzüne aýtdy, yürekde öýkekine
saklamady, dogra dogry, bimamla-da
bimamla diýdi, hilä-mekirlige ýol bermedi,
ahyrsoňunda-da maksat-myradyna ýetdi.

ÝARTYGULAK

Erteki

Redaktor

Suratçý

Surat redaktry

Teh. redaktry

S. Myratgulyewa

D. Çerkezowa

G. Orazmyradow

O. Nurýagdyewa

Çap etmäge rügsal edildi 03.02.2010. A-54006
Ölçegi 60x84 ¼. Ofset çap edilis usuly. Şerti çap listi 5,58.
Şerti reñkli ottisksi 23,26. İlasap-nesir listi 5,72. Çap listi 6,0.
Sargyl №287. Sany 15000.

Türkmen döwlet neşiryat gullugy.
744004. Aşgabat, 1995-nji köçé, 20.
Türkmen döwlet neşiryat gullugynyň Mətbugat merkezi.
744004. Aşgabat, 1995-nji köçé, 20.

